

Lehendakaria : Jabier Lazkano 669 83 33 77

Idazkaria : Iñigo Olarte 606 97 59 68

Diruzaina : J. Inazio Arrieta 608 08 70 24

Partaideak : Rafael Rezabal - Jabier Maiz - Andrex Maiz - Iñigo Arizaga - Igone Elejalde - Aitor Suinaga - J. Joxe Agirre - Ane Agirre – Julen Etxaniz – Andoni Gurrutxaga

Hartu emanetarako : J. Inazio Arrieta 608 08 70 24 antxieta.arkeologi.taldea@outlook.com

Gipuzkoako Foru Aldundia - Kultura Ondarea

2021+2022 Urtean Gipuzkoako lurraldean arkeologia ikerketak egiteko diru laguntzen deialdia

PROIEKTUA : LABARRETAKO ARTE miaketak eta ARKEOLOGI miaketa orokorrak

Antxieta Arkeologi Taldeko J. Inazio Arrieta zuzendari eta koordinatzaile lanetan.

Bai Euskal Herriko eta bai beste zenbait ikerketa zentrotako ikerlariak hartuko dute parte proiektu honetan.

PROIEKTUA :

LABARRETAKO ARTE miaketak eta ARKEOLOGI miaketa orokorrak

Urola , Deba eta Oria ko bailaratan.

Proiektu hau epe luzerako ikerketa bezala garatu dugu eta horrela laburtzen dugu :

- 1. Proiektuaren jatorria.**
- 2. 2021 eta 2022ko urteetako plangintza.**
 - 2.1 - Labarretako ARTE miaketa sistematikoa.
 - 2.2– Labarretako ARTE kolaborazioko proiektuak.
 - 2.3 - Arkeologia miaketa orokorrak.
 - 2.4 - Arkeologia indusketetan kolaborazioa eta elkar lana.
- 3. 2021 eta 2022ko proiektuaren egutegia.**
- 4. 2021 eta 2022ko proiektuaren lan taldea.**
- 5. Laneko metodologia – Landa lanetan.**
- 6. Laneko metodologia – Bulegoan.**
- 7. Landa laneko miaketen segurtasuna eta aztarnen babesak.**

1. Proiektuaren jatorria :

Euskal erkideko lurraldean **LABAR ARTEA** ren ikuspuntutik begiratuta hutsune handia ikusten zuten, naiz Europa, edo baita mundu zabaleko ikerlari eta tema hauetan lana egiten duten aditu guztiek.

Bai ipar aldean, Frantzia, edo Espainian, Kantauri itsasoan jarraian dauzkagun Cantabria edo Asturias erkidetan **LABAR ARTEA** daukaten kobazuloak nahiko ugariak dira eta ez daukate zer ikusirik proportzioak Euskal erkidegoan dauden puntuekin.

2014 urtean, bai Euskal Unibertsitateko, bai Espainiako beste unibertsitate eta ikerketa zentrotako ikerlariak aipatzen hasi ziren “ **EL VACIO VASCO** “ deitzen zioten errealitateari.

Gipuzkoaren kasuan **ALTXERRI** (Orio - 1962) eta **EKAIN** (Deba - 1969) bakarrik ezagutzen ziren.

Azken urteetan aurkituak : **PRAILEAITZ** (Deba - 2006), **ASTIGARRAGA** (Deba - 2009),

AITZBITARTE-III-V-IX (Errearteria - 2015) eta **AITZBITARTE-IV** (Errearteria - 2018)

Eta **Antxieta Arkeologi Taldeak** aurkituak :

EKAIN – Deba/Zestoa – 1969 – (Hau lehenago aurkitu genuen.)

DANBOLINZULO – Zestoa – 2014

ERLAITZ – Zestoa/Deba – 2015

ASTUI GAINA – Zestoa – 2016

SUSTRAIXA – Itziar/Deba – 2017

AGARRE – Mendaro – 2018

AIXA – Itziar/Deba – 2019

ANTONEN KOBIA – Ataun – 2020 (Berifikazio lanetan dago.)

Azken urteetako aurkintza hauek hutsune edo logika bat betetzera datoz.

“ EL VACIO VASCO “ apurtu dugu.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

20730 AZPEITIA - GIPUZKOA
CIF G20420816

2. 2021+2022 urteetako plangintza :

2.1 Labarretako ARTE miaketa sistematikoa :

2014an markatutako kriterio orokorrek jarraituko dugu sistematikoki jarraipen bat emateko ikerketari.

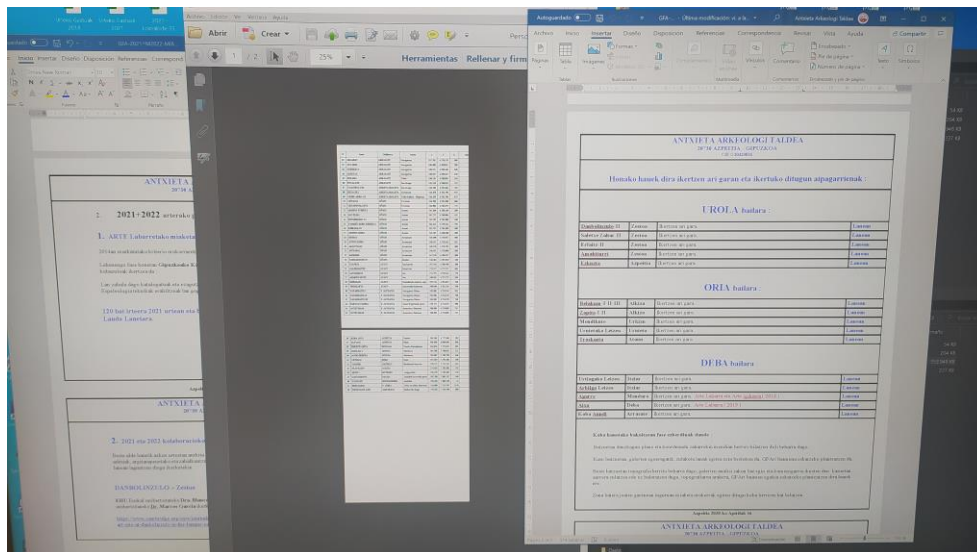
Lehenengo fase honetan katalogatuak dauden eta ezagutzen ditugun kobazuloak ikertzea da :

Lan zabala dago katalogatuak eta ezagutzen ditugun kobazuloak begiratzen.
Espeleologia teknikak erabiltzeak lan gogorra egitea eskatzen du miaketa mota honek.

120 bat irteera 2021 urtean eta beste 120 bat 2022an aurreikusten ditugu Landa Lanetara.

Lanik konplikatuenetakoa katalogatuak dauzkagun kobazuloak, kriterio ezberdinak erabiliaz planifikazio bat egiteko listak lantzea da eta horretarako 3 iturri nagusi erabiltzen ditugu :

1. Gipuzkoako Katalogo Arkeologikoa
2. Gipuzkoako Katalogo Espeleologikoa
3. Visor Geoeuskadiko ondare arkeologikoaren posizioak.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

20730 AZPEITIA - GIPUZKOA
CIF G20420816

2.2 – Labarretako ARTE kolaborazioko proiektuak :

Beste alde batetik azken urteetan aurkitu ditugun **LABAR ARTE** aurkikuntza berriak, ikertzaile adituak, argitarapenetako eta zabalkuntzarako egiten dituzten landa lanetan kolaborazioan edo elkar lanean laguntzen diegu ikerketekin

DANBOLINZULO – Zestoa

EHU Euskal unibertsitateko **Dra. Blanca Ochoa** ta **Irene Vigiola** eta UCM Madrilgo Complutense unibertsitateko **Dr. Marcos Garcia** ikerketa lanean gabiltza kolaborazioan.

<https://www.cambridge.org/core/journals/antiquity/article/filling-the-void-a-new-palaeolithic-cave-art-site-at-danbolinzulo-in-the-basque-country/41A17494301E89FE72BBF8A9F3BC3E2D>

DANBOLINZULOko lehenengo ikerketa GFaA argitaratzen ari da eta aldizkari internazionalan ikerketa argitaratu dute baina oraindik ikerketarekin jarraitu beharra dago, batez ere dagoen argazki bildumarekin eta baita ere jarraitu beharra daukagu kobaren inguruan oso ondo begiratzen, estalita egon litekeen kobazulo bat edo guk pentsatzen dugun bezala, Danbolinzulo beraren beste sarrera nagusi baten bila. 2021 eta 2022 urteetan ahalegin berezia egin behar dugu teoria hau argitzen.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

20730 AZPEITIA - GIPUZKOA

CIF G20420816

ERLAITZ – Zestoa

EHU Euskal unibertsitateko **Dra. Blanca Ochoa** eta **UCM** Madrilgo Complutense unibertsitateko **Dr. Marcos Garcia** ta **Alvaro Ibero** ikerketa lanean gabiltza kolaborazioan.

<https://twitter.com/ukHitza/status/1300753685501407238/photo/2>

https://twitter.com/Antxieta_Talde/status/1300570973331165185/photo/1

<https://twitter.com/blancaocha/status/1300438027144237058/photo/1>

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

20730 AZPEITIA - GIPUZKOA

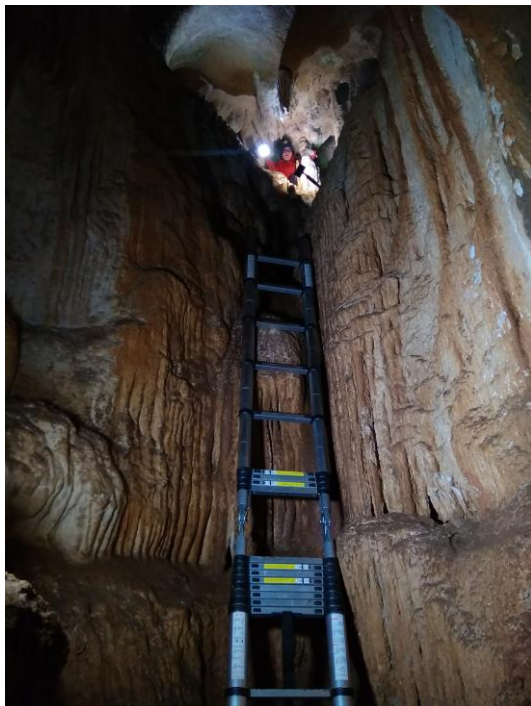
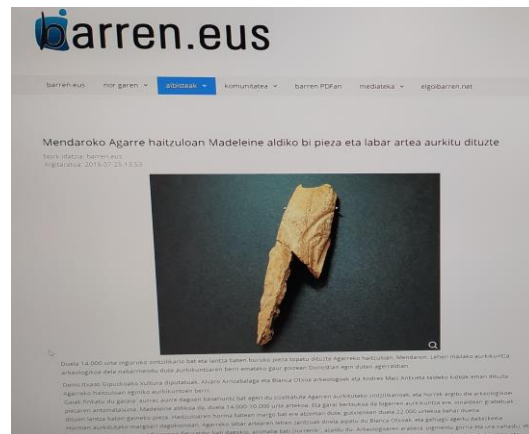
CIF G20420816

AGARRE – Mendaro

EHU Euskal unibertsitateko **Dra. Blanca Ochoa** eta UCM Madrilgo Complutense unibertsitateko **Dr. Marcos Garcia**.

<https://www.ehu.es/eu/-/hallados-restos-de-arte-mueble-y-parietal-en-la-cueva-agarre-de-mendaro-correspondientes-al-paleolitico>

<https://barren.eus/albisteak/kultura/3248-mendaroko-agarre-haitzuloan-madeleine-aldiko-bi-pieza-eta-labar-arte-aurkitu-dituzte>

AGARREko kobazuloan alde batetik koba osoaren topografia berria egitea aurreikusten dugu eta barruan dauden galeria eta gela arruntez gain altueratan dauden txapalda edo plataforma naturalak aztertu behar ditugu.

ERLAITZ eta baita beste kobatako esperientziak erakusten digu orain altura handietan dauden txapaldetara igotzen zirela artista paleolitikoak beraien sinbolismoak burutzeko.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

20730 AZPEITIA - GIPUZKOA

CIF G20420816

LABAR Artearen miaketa sistematikoarekin batera **2021 eta 2022** urteetan jarraituko dugu :

2.3 Arkeologia miaketa orokorrak.

Urtean zehar arkeologia miaketa orokorrak Urola, Deba eta Oria bailaratan irteerak programatzen ditugu, batez ere katalogatuak ez dauden kobazuloak bilatu, identifikatu eta dokumentatzen ditugu, beraietan horrela erabakitzen denean, GFAari baimenak eskatu eta ikerketekin jarraitzeko aukerarekin.

Hauetako adibide argia : **AMABITURRIETA** Zestoakoa da adibide aipagarria.

https://twitter.com/Antxieta_Taldea/status/1394053261909446658

Arkeologia miaketa orokorrak Labar Artearen miaketekin koordinatzen dira eta Arte miaketeta joaten geran koben inguruak sistematikoki miatzen dira bertan egon litekeen kobazuloak edo bestelako aztarnak aurkitzeko. Miaketa mota honek espeleologia teknikak erabiltzea eskatzen du gehienetan.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

20730 AZPEITIA - GIPUZKOA

CIF G20420816

2.4 Arkeologia indusketetan kolaborazioa eta elkar lana.

Beste ikertzaileek eskatuak dituzten indusketetan parte hartzen dugu gure elkarlanarekin, bai indusketak egiterako logistika parte garrantzitsuekin eta baita indusketako lan orokorrekin ere :

AMALDA-III – Zestoa

BIZKAIAko arkeologia museoko ikertzailea den **Dr. Joseba Rios** eta **CNIEH** Centro nacional investigacion evolucion humana ko **Dra. Laura Sanchez** ekin ikerketa lanean gabiltza kolaborazioan.

<https://natureecoevocommunity.nature.com/users/392900-laura-sanchez-romero/posts/if-it-takes-so-long-to-get-there-why-did-the-neanderthals-occupy-amalda>

<https://www.nature.com/articles/s41598-020-65364-8>

<https://aldizkaria.elhuyar.eus/albisteak/amaldan-bizi-ziren-neandertalek-espazioa-erabilera/>

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA
20730 AZPEITIA - GIPUZKOA
CIF G20420816

BAIO – Zestoa

EHUko ta **Ramon y Cajal** ikertzailea den **Asier Gomez** eta **BIZKAIAko** arkeologia museoko ikertzailea den **Dr. Joseba Rios** eta **beste zenbait kolaboratzaileekin** ikerketa lanean gabiltza kolaborazioan Zestoako koba honetan.

2021 eta 2022urteetan parte hartuko indusketa ikerketetan bai logistika aldetik eta baita ere indusketa lan zuzenekin ere.

Koba honetako kolaborazioa ere oso estua dugu **2021 eta 2022** urteetan.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA
20730 AZPEITIA - GIPUZKOA
CIF G20420816

3. 2021eta 2022ko proiektuaren egutegia :

Miaketa hauek aire librean egin beharrekoak izanda klimatologiak eragin handia dauka.

Dena den normalean **Martxoan** jarraipen normalizatu batekin azten gara eta **Abendura** arte jarraitzen dugu.

Urteko gainontzeko hilabeteetan ere kobazulo barruetan lanean jarraitzen dugu eta eguraldiak laguntzen baldin badu miaketa lanak edozein momentutan ekiten diogu.

Aste bukaera, jai egunak eta oporrak erabiltzen ditugu miaketak burutzeko.

4. 2021eta 2022ko proiektuaren lan taldea :

Miaketak egiteko lan talde orokorra Antxietako ohizko taldea bilduko gera.

Taldeakideak orain dela 40 urtetik arkeologia miaketetan eta indusketetan ibilitako jendea gera :

Erraila 1978, Amalda 1979/1984 eta 1985etik 2020ra, Aizpitarte, Lezetxiki, Irikaitz, Munoaundi, Basagain, Bolinkoba, Silibranca eta abar.

Beste zenbait ikerketetan ere parte hartu dutenak dira taldekideak.

Zuzendaritza :

Jose Inazio Arrieta izango da Antxieta taldearen zuzendaritza lanetan arduratuko dena, 1978tik lehenago aipatu ditugun ikerlarien indusketetan parte hartutakoa eta beste 200 kata edo zundaketetan parte hartu duen aditua da.

Zuzendaritza horretan Arrieta jaunarekin batera goi mailako telekomunikazio ingeniarietan lizentziatua eta taldekidea den **Iñigo Arizaga** izango da zuzendaritza konpartitua edo kodirekzioaz arduratuko dena.

Labar Artean eta arkeologian ikerlari adituak :

EHU Euskal unibertsitateko **Dra. Blanca Ochoa** Labar Artean aditua kolaborazio teknikoan.

UCM Madrilgo Complutense unibertsitateko **Dr. Marcos Garcia** Labar Artean aditua kolaborazio teknikoan.

IIPC instituto internacional de investigaciones prehistoricas de Cantabria ko **Dr. Diego Garate** Labar Artean aditua kolaborazio teknikoan.

EHUko ta **Ramon y Cajal** ikertzailea den **Asier Gomez** eta **BIZKAIA**ko arkeologia museoko ikertzailea den **Dr. Joseba Rios** izango ditugu ere elkarlanean.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

20730 AZPEITIA - GIPUZKOA

CIF G20420816

5. Laneko metodologia – Landa lanetan :

Protokolo zorrotzak erabiltzen dira sistematikoki ikerketa hauetan.

Azken urteetan erabiltzen dugun metodologia era bat sistematizatu dugu eta koba guztietan aplikatzen ari gara.

Gaur egun merkatuan dauden teknologia aurreratuenak erabiltzen ditugu, bai iluminazio aldetik LED sistemeekin, argi hotsak eta beroak eta ze esanik ez, imagen eta datu tratamendu aplikazio informatiko ugari erabiltzen direla lanerako.

Koba batzuen kasuan begiratu ondoren erabakitzen dugu bukatutzat ematea rebisioa eta beste kasu batzuetan berriro begiratzeko edo gehiago aztertzekeo lagatzen ditugu.

Koba baten rebisioan aztarnaren bat aurkitzen ba dugu edo dudako gauzaren bat aurkitzen dugunean argazkiak atera, teknikoki ondo dokumentatu eta Gipuzkoako foru Aldundiko arkeologo teknikaria **Dra. Mertxe Urteaga** kin kontaktuan ipintzen gara konprobaketak egiteko.

Azken urteetan ARTE LABARRetako miaketetan espezializatu gara maila bikaina lortuz.

6. Laneko metodologia – Bulegoan :

Teknologia aurreratuenak erabiltzen ditugu bulegoko lanetan eta gaur egun merkatuan dauden imagen eta datu tratamendu aplikazio informatiko ugari erabiltzen dira lanerako.

Gaur egun bai Labar Arte miaketen eta baita ere Arkeologia miaketen laneko eta ikerketen zati garrantzitsuenetakoa teknologia informatikoetan dago eta hauetako batzuk bulegoan aplikatu beharrekoak dira.

Azken urteetan bulegoko lanerako ere teknologi aurrerakoenetan espezializatu gara.

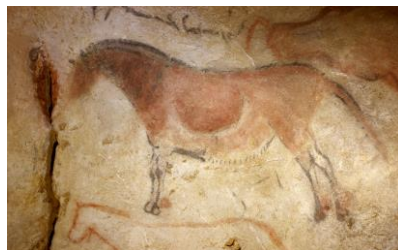
7. Landa laneko miaketen segurtasuna eta aztarnen babesa :

Miaketa jardueratan, bai kobazulo edo bestelako leku arkeologiko guztietan protokolo eta kontu handia erabiltzen dugu, beraietan egon litekeen edozein eratako aztarna arkeologikoak zaintzeko eta askotan hain delikatuak diren gauzak babesteko.

ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

Labar Artea - Aurkikuntzak

1. EKAIN – Deba - 1969

2. DANBOLINZULO – Zestoa - 2014

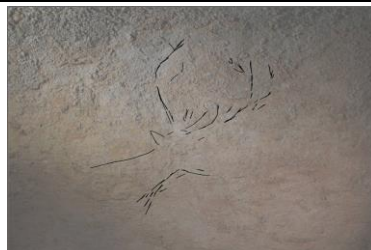
3. ERLAITZ – Zestoa - Deba - 2015

4. ASTUI GAINA – Zestoa - 2016

5. SUSTRAIXA – Deba - 2017

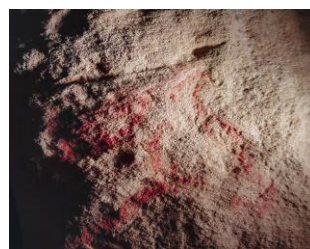
ANTXIETA ARKEOLOGI TALDEA

Labar Artea - Aurkikuntzak

6. AGARRE – Mendaro - 2018

7. AIXA – Deba - 2019

8. ANTONEN Koba – Ataun - 2020

